

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.8.2019
COM(2019) 404 final

2019/0185 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o podpisu Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Belorusijo o ponovnem
sprejemu oseb,
ki prebivajo brez dovoljenja, v imenu Evropske unije**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

V okviru vrha vzhodnega partnerstva, ki je potekal maja 2009, je EU s sklenitvijo sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov in sporazumov o ponovnem sprejemu z državami vzhodnega partnerstva ponovno potrdila svojo politično podporo popolni liberalizaciji vizumskega režima v varnem okolju in spodbujanju mobilnosti. V skladu s skupnim pristopom k razvoju politike EU v zvezi s poenostavitvijo vizumskih postopkov, o katerem so se države članice dogovorile v okviru odbora Coreper decembra 2005, sporazuma o poenostavitvi vizumskih postopkov ni mogoče skleniti brez sporazuma o ponovnem sprejemu.

Komisija je na podlagi tega 12. novembra 2010 Svetu predložila priporočilo za pridobitev smernic za pogajanja z Republiko Belarusijo o sporazumih o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje in o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja.

Svet je 28. februarja 2011 Komisijo uradno pooblastil za pogajanja o sporazumu o ponovnem sprejemu med Evropsko unijo in Belarusijo.

Pogajanja so se uradno začela 30. januarja 2014, prvi krog uradnih pogajanj pa je bil 13. junija 2014 v Minsku. Sledili so trije krogi pogajanj, in sicer prvič v Bruslju 25. novembra 2014 ter nato 11. marca 2015 in 20. junija 2017 v Minsku. Glavni pogajalci so besedilo sporazuma parafirali 17. junija 2019 z izmenjavo elektronske pošte.

Medtem so Belarusija, Evropska unija in sedem sodelujočih držav članic (Bolgarija, Romunija, Litva, Poljska, Madžarska, Finska in Latvija) 13. oktobra 2016 podpisale skupno izjavo o partnerstvu za mobilnost.

Redno obveščanje držav članic in posvetovanje z njimi je potekalo v vseh (neuradnih in uradnih) fazah pogajanj o ponovnem sprejemu.

Redno obveščanje držav članic in posvetovanje z njimi je potekalo v vseh fazah pogajanj v ustreznih delovnih skupinah Sveta. Končni osnutek besedila sporazuma je bil poslan svetovalcem za pravosodje in notranje zadeve (migracije, vključevanje in izgon) ter je bil potrjen 12. aprila 2019 po tistem postopku.

Evropski parlament je bil 17. aprila 2019 obveščen o zaključku pogajanj o sporazumih o poenostavitvi vizumskih postopkov in o ponovnem sprejemu z dopisom, ki ga je generalni direktor GD za migracije in notranje zadeve poslal predsedniku Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve. Priložena sta bila osnutka obeh sporazumov.

Predlagani sklep o sklenitvi določa potrebne notranje dogovore za praktično uporabo sporazuma. Zlasti določa, da Komisija ob pomoči strokovnjakov iz držav članic zastopa Unijo v skupnem odboru za ponovni sprejem, ustanovljenem s členom 19 sporazuma.

Priloženi predlog je pravni instrument za podpis sporazuma. Svet bo o njem odločil s kvalificirano večino.

2. CILJ IN VSEBINA SPORAZUMA

Cilj sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Belarusijo o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: sporazum), je, da bi s tem sporazumom vzpostavili hitre in učinkovite postopke za identifikacijo ter varno in urejeno vračanje oseb, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop, prisotnost ali prebivanje na ozemlju

Belorusije ali ene od držav članic Evropske unije, ter olajšali tranzit takih oseb v duhu sodelovanja,

Komisija meni, da so bili doseženi cilji, ki jih je Svet določil v pogajalskih smernicah, in da je osnutek sporazuma o ponovnem sprejemu sprejemljiv za Unijo.

Povzetek končne vsebine sporazuma:

- sporazum je razdeljen v osem oddelkov s skupaj 24 členi. Sporazum vsebuje tudi 7 prilog, ki so njegovi sestavni deli, in 5 skupnih izjav;
- sporazum vsebuje uvodno klavzulo, ki ponovno potrjuje, da se sporazum uporablja tako, da se zagotovi spoštovanje človekovih pravic ter obveznosti in odgovornosti zaprosene države in države prosilke v okviru relevantnih mednarodnih aktov, ki se zanje uporabljajo, ter ponovno poudarja, da zaprosena država zlasti zagotavlja varstvo pravic oseb, ki so bile ponovno sprejete na njeno ozemlje v skladu s temi mednarodnimi akti.
- obveznosti ponovnega sprejema iz sporazuma (členi 3 do 6) so določene tako, da popolnoma upoštevajo načelo vzajemnosti in zajemajo lastne državljane (člena 3 in 5) ter državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva (člena 4 in 6);
- obveznost ponovnega sprejema lastnih državljanov vključuje tudi nekdanje lastne državljane, ki jim je bilo odvzeto njihovo državljanstvo ali so se mu odpovedali, ne da bi pridobili državljanstvo druge države;
- obveznost ponovnega sprejema lastnih državljanov zajema tudi družinske člane (tj. zakonce in neporočene mladoletne otroke), ne glede na njihovo državljanstvo, ki nimajo neodvisne pravice prebivanja v državi prosilki;
- obveznost ponovnega sprejema državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (člena 4 in 6) je povezana z naslednjima predpogojema: (a) zadevna oseba ima ob vstopu dovoljenje za prebivanje, ki ga je izdala zaprosena država, ali veljaven vizum, ki ga je izdala zaprosena država in mu je priloženo dokazilo o vstopu na ozemlje zaprosene države, ali (b) je zadevna oseba nezakonito in neposredno vstopila na ozemlje države prosilke po tem, ko se je zadrževala na ozemlju zaprosene države ali potovala čez njeno ozemlje. Taka obveznost ponovnega sprejema se ne uporablja za osebe, ki so bile samo v letališkem tranzitu ali ki jim je država prosilka izdala vizum ali dovoljenje za prebivanje, razen če i) ima vizum ali dovoljenje za prebivanje, ki ga je izdala zaprosena država, daljše obdobje veljavnosti, ii) je bil vizum ali dovoljenje za prebivanje, ki ga je izdala država prosilka, pridobljen z goljufijo ali (iii) zadevna oseba ne spoštuje katerega od pogojev, povezanih z vizumom;
- za lastne državljane v primeru izteka navedene zamude in za državljane tretjih držav ali osebe brez državljanstva Belorusija za vrnitev sprejema uporabo evropske potne listine (člena 3(5) in 4(3)). Enakovreden standardni dokument Republike Belorusije je v Prilogi 7;
- oddelek III sporazuma (členi 7 do 13 v povezavi s Prilogami 1 do 5) vsebuje potrebne tehnične določbe o postopku ponovnega sprejema (prošnja za ponovni sprejem, dokazila, roki, načini premestitve in vrste prevoza) ter „ponovni sprejem v zmoti“ (člen 13). Procesna prožnost je zagotovljena z dejstvom, da prošnja za ponovni sprejem ne bo potrebna, če je oseba, ki jo je treba ponovno sprejeti, imetnik veljavne potne listine (člen 7(2));
- v členu 7(3) sporazuma je določen tako imenovani pospešeni postopek, ki je bil dogovorjen za osebe, prijete na območju, ki se razteza do 30 kilometrov od skupne

kopenske meje med državo članico in Belorusijo, ter na ozemljih mednarodnih letališč držav članic in Belorusije. V pospešenem postopku je treba prošnje za ponovni sprejem vložiti v 2 delovnih dneh in nanje odgovoriti v 2 delovnih dneh, medtem ko je v normalnem postopku rok za odgovor 10 koledarskih dni (člen 11(2));

- sporazum vsebuje oddelek o tranzitu (člena 14 in 15 v povezavi s Prilogo 6);
- členi 16, 17 in 18 določajo potrebna pravila o stroških, varstvu osebnih podatkov in razmerju do drugih mednarodnih obveznosti;
- sestava, naloge in pooblastila Skupnega odbora za ponovni sprejem so določene v členu 19;
- za lažje izvajanje tega sporazuma člen 20 določa možnost, da Belorusija in posamezne države članice sklenejo dvostranske protokole o izvajanju. Razmerje med dvostranskimi sporazumi ali dogovori in tem sporazumom je pojasnjeno v členu 21;
- končne določbe (členi 22 do 24) določajo potrebna pravila o ozemeljski uporabi, začetku veljavnosti, trajanju, morebitnih spremembah, odložitvi izvajanja, odpovedi in pravnem statusu prilog k sporazumu;
- poseben položaj Danske, Irske ter Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska je izražen v preambuli, členu 1(d), členu 22(2) in v zvezi z Dansko v ustrezni skupni izjavi. Tesno sodelovanje Islandije, Norveške, Švice in Lihtenštajna pri izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda je upoštevano in se odraža v relevantnih skupnih izjavah, priloženih sporazumu.

3. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ta predlog se predloži Svetu, da odobri podpis sporazuma.

Pravna podlaga za ta predlog je člen 79(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) v povezavi s členom 218(5) PDEU.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Ni relevantno.

• Sorazmernost

Ta predlog ne presega tistega, kar je potrebno za dosego zastavljenega cilja, tj. sklenitve mednarodnega sporazuma o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ne pomeni dodatnih stroškov za proračun EU.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE

Ob upoštevanju zgoraj navedenih rezultatov Komisija predlaga, naj Svet sklene, da se sporazum podpiše v imenu Unije, in pooblasti generalni sekretariat Sveta, da vzpostavi ustrezeni instrument polnih pooblastil.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Belorusijo o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja, v imenu Evropske unije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 79(3) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 28. februarja 2011 pooblastil Komisijo za začetek pogajanj z Belorusijo o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja. Pogajanja so bila uspešno zaključena in Sporazum med Evropsko unijo in Republiko Belorusijo o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), je bil parafiran 17. junija 2019 z izmenjavo elektronskih dopisov.
- (2) V okviru vrha vzhodnega partnerstva, ki je potekal maja 2009, je EU s sklenitvijo sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov in sporazumov o ponovnem sprejemu z državami vzhodnega partnerstva ponovno potrdila svojo politično podporo popolni liberalizaciji vizumskega režima v varnem okolju in spodbujanju mobilnosti.
- (3) Namen Sporazuma je vzpostaviti hitre in učinkovite postopke za identifikacijo ter varno in urejeno vračanje oseb, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop, navzočnost ali prebivanje na ozemlju Belorusije ali ene od držav članic Evropske unije, ter olajšanje tranzita takih oseb v duhu sodelovanja.
- (4) V skladu s [členoma 1 in 2] členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, [*in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola*] [*Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanj ni zavezujoč in se v njem ne uporablja, [razen če v skladu z navedenim protokolom uradno sporoči, da želi pri njem sodelovati]* / je Združeno kraljestvo [z dopisom z dne ...] uradno sporočilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi tega sklepa].
- (5) V skladu s [členoma 1 in 2] členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, [*in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola*] [*Irska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja, [razen če v skladu z navedenim protokolom uradno sporoči, da želi pri njem sodelovati]* / je Irska [z dopisom z dne ...] uradno sporočila, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi tega sklepa].
- (6) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.

- (7) Zato bi bilo treba Sporazum podpisati v imenu Evropske unije s pridržkom njegove poznejše sklenitve in odobriti priložene skupne izjave –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Podpis Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Belorusijo o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja, se odobri v imenu Unije, s pridržkom sklenitve navedenega sporazuma¹.

Člen 2

Skupne izjave, priložene Sporazumu, se odobrijo v imenu Unije.

Člen 3

Generalni sekretariat Sveta vzpostavi instrument polnih pooblastil za podpis Sporazuma s pridržkom njegove sklenitve za osebe, ki jih določi pogajalec Sporazuma.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

¹ Besedilo Sporazuma bo objavljeno skupaj s sklepom o njegovi sklenitvi.